

KRALJEVINA SRBA, HRVATA I SLOVENACA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

KLASA 68

INDUSTRIJSKE SVOJINE

IZDAN 1. FEBRUARA 1925.

PATENTNI SPIS BR. 2493.

**Sierndorfer Schloss- und Metallwarenfabrik Ingenieure Grossmann,
Tarjan & Co. Beč.**

Brava.

Prijava od 13. februara 1923.

Važi od 1. decembra 1923

Pronalazak se tiče jedne brave, koja se automatski zatvara, upotrebljive kod svih vrsta jednokrlnih i dvokrlnih vrata, postavlja se na njihovoj unutarnjoj strani, a pruža veću bezbednost protivu nedopuštenog otvaranja i kod dvokrlnih vrata sprečava otvaranje oba krila pritiskom u slučaju kad su ivične rigle popustile.

Radi toga se, pre svega, rigla, koja djeluje kao gvoždjica za hvatanje, pokreće pomoću dve reze, koje su jedna od druge nezavisne, od kojih se jedna može pokretati upravnim pritiskom ruke, ili i obrtanjem jednog dela reze, a druga pomoću ključa, uz eventualnu pripomoć reza kombinovanih sa zatvaračima ili tome slično.

Za obe reze, ručnu i ključnu, predviđeni su zatvorni organi koji se po sebi zatvaraju ili se pokreću rukom tako, da je učinjeno nemogućim, da se u jednom slučaju reza s kvakom otvori rukom, a u drugom slučaju da se otvori pomoću ključa, pri čemu se u prvom slučaju otkačivanje ručne reze pomoću ključa može vršiti ključnom rezom, a u poslednjem slučaju otkačivanje ključne reze rukom, bilo neposrednim pokretanjem zatvornog organa, bilo i pomoću ručne reze.

Ploča, koja poklapa kućicu brave utvrđena je, sem običnim srestvima, još i zavrtanjima ili tome slično, koji su pristupni samo pri otvorenim vratima i s toga se mogu vaditi tek pošto se vrata otvore.

Na crtežu je, radi primera, predstavljena konstrukcija nove brave.

Sl. 1 pokazuje bravu s prednje strane pri dignutom poklopcu. Sl. 2 je jedan ho-

rizontalan uzdužni presek. Sl. 3 je izgled brave na krajevima. Sl. 4 pokazuje perspektivno raspored organa, koji vrše zastavljanje reza. Sl. 5 prikazuje kućicu brave. Sl. 6 i 7 prikazuju ručnu i ključnu rezu. Sl. 8 pokazuje jednu od pregradnih pločica između zatvarača brave i sl. 9 pokazuje raspored zatvarača s pregradnim pločicama.

Kućica, u kojoj je smeštena brava 1 nameštena je na unutarnjoj strani jednog krila vrata 2 tako, da na jednom useku letve za pokrivanje 3 prelazi kao i ova preko ivice vrata 2. U ovom delu osnovne ploče te kućice 4, koji prelazi preko ove ivice i koji sadrži prorez 5 za ulaz bravinog jezika 7 nameštenog na drugom krilu vrata 6, predviđene su rupe za umetanje zavrtanja 8. Ovi se poslednji uvrću u čepove 9, koji se ističu iz poklopca 10, kućice 1 na unutarnju stranu. Ovaj je poklopac snabdeven kukastim nastavcima 11, koji zahvataju ispod čepova 12 u bočnim zidovima kućice. Pri zatvorenim su vratima glave zavrtanja 8 pokrivene drugim krilom vrata 6 (ili kod jednokrlnih vrata njihovim ramom) tako, da se skidanje poklopca 10, pa i odvrtnje unutarnjih zavrtanja za utvrđenje 13, radi uklanjanja brave moguće samo pri otvorenim vratima.

Jezik brave 15, koji stoji pod pritiskom jedne opruge 14 djeluje u vidu jedne kljuse. On je na uobičajen način koso zasečen, a i žljeb 7 kod 71 može biti koso zasečen, da bi se obezbedilo pouzdano i bolje ulaženje rigle u žljeb 7.

Rigla 15 može se pomoću dva šipa 16 i 17 kretati unutra, a oba ova poslednja mogu dejstvovati nezavisno jedan do drugog, radi čega naprimer zahvata jedan nastavak 18 rigle u prereze 20 i 21 odgovarajuće dužine na šipovima tako, da kad jedan od šipova pomoću ivice dotičnog prereza povuče sobom nastavak 18, nastavak u prerezu drugog šipa se može pomerati bez ikakvog dejstva. Jedan šip 16 pokreće sa rukom i s toga viri iz kućice. Istaknuti deo šipa nosi jednu ručicu 22, pomoću koje se šip može pokrenuti direktno t. j. jednim pravim potezom u smislu strelice (sl. 5), da bi se rigla izvukla iz žljeba. Ručica 22 može biti obrtno nameštena i na šipu 16 i čvrsto spojena s jednom polugom 23, usled čega je moguće, da se šip 16 izvuce i obrtanjem ručice 22, pri čemu se poluga 13 jednim svojim krajem odupire o zid kućice.

Drugi šip 17 može se pomerati samo pomoću ključa, koji odgovara bravi, da bi se šip izvukao iz žljeba. Dispozicija same brave može se birati po volji. U predstavljenom slučaju brava je snabdevena zatvaračima 24 izmedju kojih korisno nameštene tanke pločice 25, da bi se uštedela inače potrebna, skupa zupčanja zatvarača, koja bi zupčanja bila potrebna, da bi se sprečilo eventualno zahvatanje ključne brade, koja deluju na jedan zatvarač u oba susedna zatvarača.

Ove pregradne pločice nemaju dakle samo za zadatak da izoluju zatvarače, kao da što je to slučaj kod drugih brava, nego se pomoću pločica izbegavaju pomenuta zupčanja zatvarača, usled čega ovi poslednji mogu biti tanji, te se može u pravcu visine znatno uštedeti u prostoru.

Svaki od oba šipa može se učvrstiti pomoću odgovarajuće naprave za zaprečavanje. Za ručni šip 16 sastoji se ova naprava iz jedne rigle za utvrđivanje 49, koja se pomoću jedne zaprečnice 26, koja se pokreće iz spoljašnjosti drži u položaju bez dejstva. Pošto se ukloni rigla 29 pomoću zaprečnice 26, čiji se istaknuti kraj radi ovoga pritisne unutra, može se rigla 49 pritiskivanjem unutra njenog kraja, koji viri naviše dovesti u položaj, pri kojem se jedan nastavak 27 rigle 49 postavlja pred podlogu 28 ručnog šipa 16 i učvršćuje ga. U isto se vreme postavlja ovaj nastavak 27 pred jednu koso zasečenu površinu 29 drugoga ili ključnoga šipa 17 tako, da se pomoću ključa, koji pokreće ovaj ključni šip 17, umetnutog u bravu, rigla 49 dovodi opet u položaj u kojem nema dejstva (sl. 1), pri čemu preprečnica 26 pomoću jedne opruge 31 opet automatski

upada u riglu 49 i utvrđuje je. Da bi se rigla 49 potpuno pouzdano dovodila u oba položaja i u njima održavala, predviđena je jedna opruga 30, koja na nju dejstvuje, a koja je napravljena tako, da iz jednog odredjenog položaja dejstvuje kako u jednom tako i u drugom pravcu.

Kod ključnog šipa 17 predviđa se slična naprava za kočenje s jednom riglom za kočenje 52, na koju se dejstvuje jedno oprugom 32 i koja se utvrđuje u iskrenutom položaju, a njen se nastavak 34 pri pritiskivanju unutra ove rigle 33 postavlja pred jednu podlogu, jedan usek ili pred kraj 35 ključnog šipa 17 i kočica, pri čemu se jedan čep 36 (ovde on obuhvata jedan kraj opruge 32) postavlja pored jedne koso zasečene površine 37 ručnog šipa tako, da se izdizanjem ovog poslednjeg pomoću njegove ručice 22 rigla 33 uz nakradnu pripomoć opruge 32 može opet vratiti natrag u položaj bez dejstva (sl. 1). Kad su obe rigle za kočenje 49 i 39 ulegle, ne može se brava otvoriti ni rukom ni pomoću ključa.

Da bi se u ovome slučaju omogućilo odmicanje rigli za kočenje snabdevena je rigla 33 celishodno jednim zavijutkom 38 u vidu ručice, pomoću kojeg se rigla 33 može neposredno izvuci, usled čega se druga rigla 49, kao što je već rečeno, može pomaći pomoću ključa.

Ručni šip 16 može se, kao što je pokazano, snabdeti jednim usekom 39, u koji se, pri potpuno izvučenom ručnom šipu, guranjem unutra prethodno otkočene rigle za kočenje 33, može uvuci pomenuti čep 36 tako, da se ključna rigla 15 ukoči u izvučenom položaju, pa tek onda odbaci oprugom u položaj u kome zatvara, kad kočna rigla 33 bude izvučena i time čep 36 bude izvучen iz useka 39.

Pomenuta opruga 31, koja dejstvuje na preprečnicu 26 može služiti da u isto vreme pokreće drugu preprečnicu 26' t. j. da obe preprečnice 26, 26' imaju zajedničku oprugu 31. Po sebi je razumljivo, da svaka od rigli 49 i 33 može imati svoju sopstvenu oprugu.

Dalje može brava biti kombinovana sa automatskim zatvaračem, koji se sastoji iz jedne obrtne poluge 45, koja ima jedan prorez 47 s jednim proširenjem 46. Kad se poluga 45 pri zatvorenim vratima uspravi, onda jedan nastavak 50 bravine kućice, koja ima jedno izdubljenje 48 prolazi kroz proširenje 46. Tada se vrata mogu otvoriti samo onoliko, koliko to dopušta prorez 47, pri čemu ivični delovi poluge, koji ograničavaju prorez 47 ulaze u izdubljenje 48 tako, da se poluga ne može otpustiti.

Patentni zahtevi:

1. Brava naznačena time, što se rigla brave, koja djeluje u vidu kljuse, može otpuštati pomoću 2 šipa, koji djeluju nezavisno jedan od drugog i od kojih se jedan može pokretati rukom pomoću upravnog potezanja ili i obrtanjem jednog pipnog dela, a drugi, eventualno sa zatvaračima ili tome slično kombinovani šip, pomoću ključa.

1. Brava po zahtevu 1 naznačena time, što se šipovi (16, 17) mogu odgovarajućim zaprečnicama (49, 33) ukočiti, da bi se onemogućilo otvaranje rukom odnosno ključem, pri čemu je raspored izabran celishodno tako, da se zaprečnica za jedan šip može direktno otkočiti pomoću onog drugog šipa i jedne zaprečnice t. j. bez pomoći šipa.

3. Brava po zahtevu 1 i 2 naznačena time, što se rigle za kočenje odgovarajućih šipova u otpuštenom ili isturenom položaju obezbedjene kočnim organima (26), koji otpuštaju rukom a automatski se istu-

raju i udešene su tako, da svaka rigla za kočenje u umetnutom položaju ulazi u oblast šipa za kočenje rigle, koja pripada onoj drugoj rigli za kočenje, kako bi se pomoću ovoga mogao izvlačiti.

4. Brava po zahtevima 1—4 naznačena time, što se ručni šip (16) može celishodno pomoću rigle za kočenje (33), koja se može umetati u jedan usek (39) njegov, držati u jednom položaju, u kojem je kljusna rigla (16) potpuno isturena.

5. Brava po zahtevu 1—4 naznačena time, što se između zatvarača brave predviđaju pregradne pločice (25), da bi se izbeglo inače upotrebljeno zupčanje njihovo.

6. Brava po zahtevu 1—5 naznačena time, što je poklopac kućice za bravu (10) utvrđen, sem običnih srestava, još i zavrtnjima (8) za kućice, koji pri zatvorenim vratima nisu pristupačni tako, da se samo skidanje ovih zavrtnja, odnosno dizanje poklopca i kućice može izvršiti samo, pošto se vrata otvore.

Fig. 1.

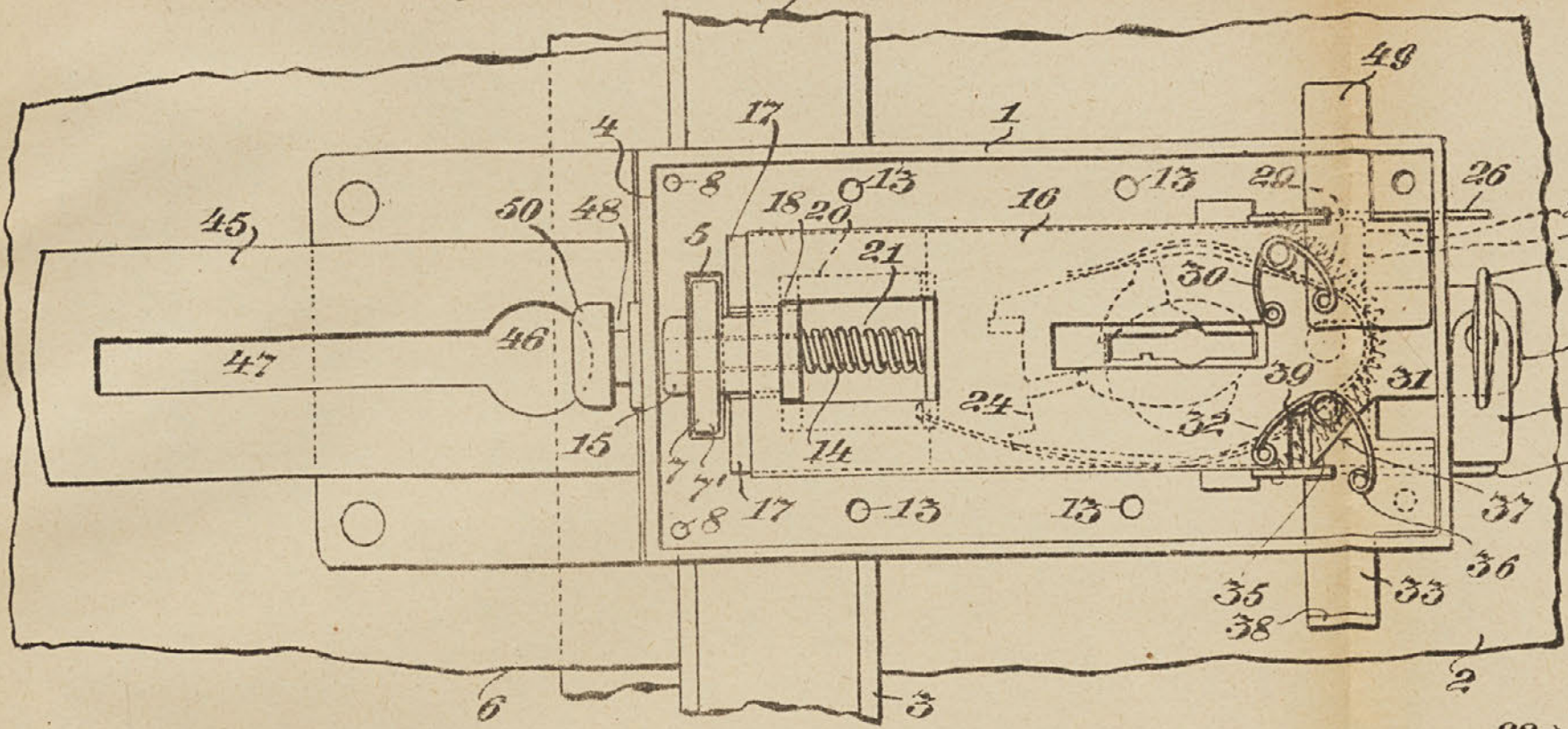

Fig. 8.

Fig. 3.

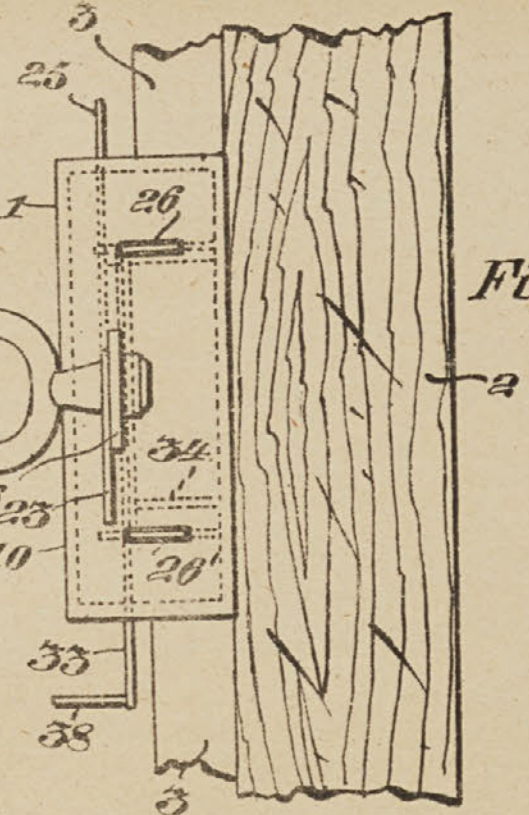

Fig. 9.

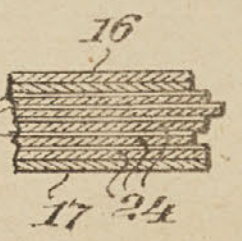

Fig. 5.

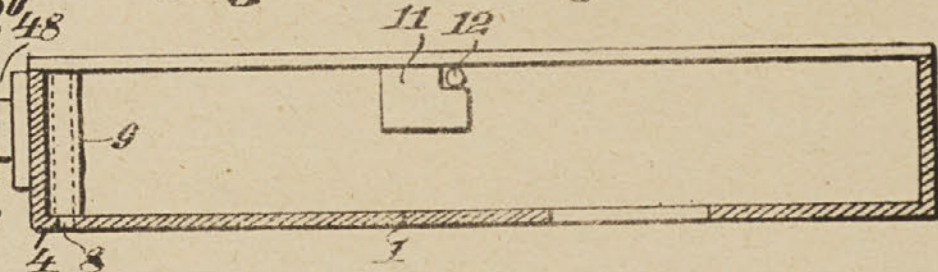

Fig. 2.

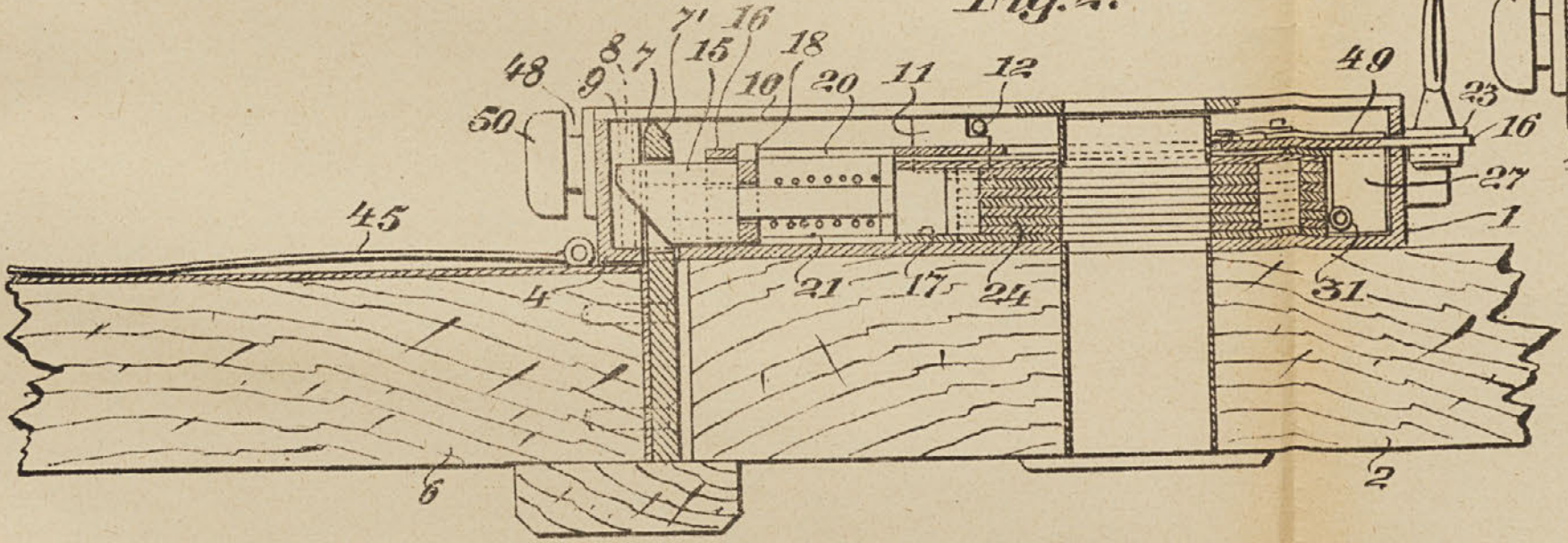

Fig. 4.

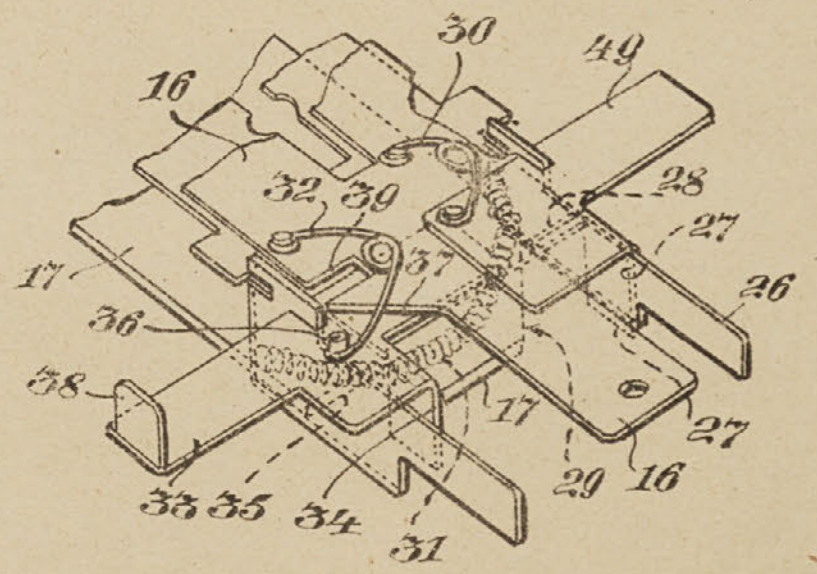

Fig. 6.

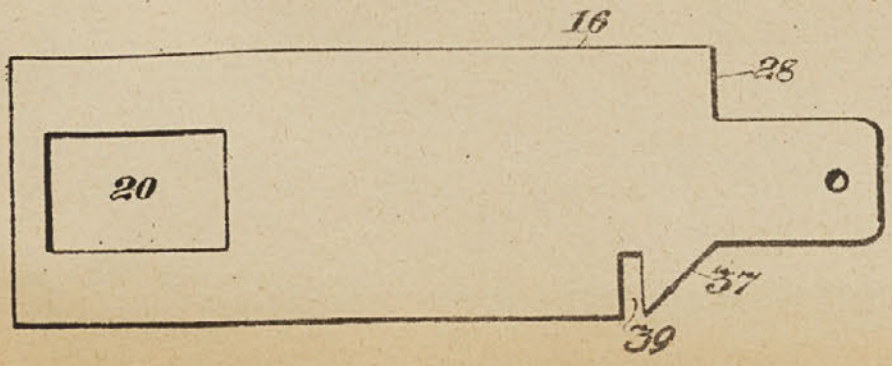
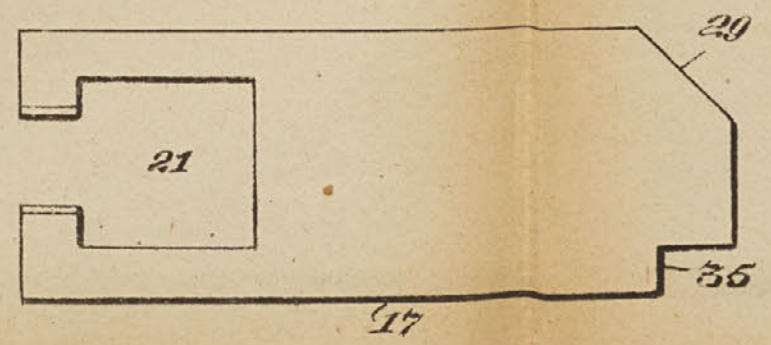

Fig. 7.

1000

1000